

Cultura

El català de Múrcia

Una exposició de l'IEC a Alacant redescobreix el Carxe, el territori murcià on el català va viure la seua última expansió, al segle XIX

05/12/11 02:00 - VALÈNCIA - [ENRIC ORTS](#)

El domini del català s'escampa arreu de quatre estats: Andorra, l'Estat francès, Itàlia i l'Estat espanyol. I, dins d'aquest últim, per cinc comunitats autònomes: Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears, l'Aragó i Múrcia. Múrcia? Sí, Múrcia. Els murcians del Carxe, un petit territori fronterer amb el País Valencià, constitueixen un curiós enclavament catalanoparlant que té el seu origen en un important moviment migratori que es va produir en la darrer part del segle XIX, procedent de la comarca del Vinalopó Mitjà.

Es tracta de l'última expansió del català, abordada ara per la delegació de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) a Alacant en una exposició, *El Carxe, territori de frontera*, a la Universitat d'Alacant, amb motiu del centenari de la secció filològica de l'IEC.

Sense renunciar a la seua identitat, valencians de les veïnes Monòver i el Pinós s'hi van instal·lar per colonitzar aquestes terres, fins llavors ermes, tot fugint d'una plaga de fil·loxera. El Carxe comprèn diversos nuclis de població disseminats pels termes municipals de Iecla, Jumella i Favanella.

La llengua s'hi ha mantingut viva fins avui, tot i que no està reconeguda oficialment pel govern murcià ni emparada per cap disposició legal específica. Hi viuen 744 persones, segons el cens del 2010, encara que en la dècada dels cinquanta van arribar a ser-ne més de 2.000.

La llengua, que va cridar l'atenció de filòlegs com ara Pere Barnils o Manuel Sanchis Guarner, conserva els trets dialectals del valencià meridional alacantí.

Segons Brauli Montoya, delegat de l'IEC a Alacant, "una bona part dels habitants del Carxe no tenen consciència de la seua singularitat lingüística". L'IEC i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua han tractat de promoure cursos de català des de fa uns anys.

LA XIFRA

744

habitants

tenen els llogarets que formen el Carxe, que agafa el nom d'una serra homònima, al nord del territori.

0 0

Recomana-ho

Un molló en la frontera entre Múrcia i el País Valencià marca l'entrada al Carxe pel terme municipal de Favanella Foto: EL PUNT AVUI.

La llengua s'hi ha mantingut viva fins avui, tot i que no està reconeguda oficialment

Notícies de ...

[Alacant](#) [Monòver](#)

Darrera actualització (Dilluns, 5 de desembre del 2011 02:00)

UNA EXPOSICIÓ DEL CARXE, TERRITORI DE FRONTERA ON ES PARLA CATALÀ

El Carxe és un petit territori en un extrem de la regió de Múrcia, al terme de Iecla, on es parla català.

La Universitat d'Alacant acull l'exposició "El Carxe, territori de frontera", que pretén fer conèixer el valor cultural d'aquest espai que constitueix la darrera expansió de la llengua

"El Carxe, territori de frontera".

catalana, al segle XIX. La mostra explica el Carxe des dels punts de vista geogràfic, històric, demogràfic, dialectològic, sociolingüístic i cultural, i recull també les aportacions dels lingüistes que l'estudien, relacionats amb la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

Alacant inaugura una exposició dedicada al Carxe

Ahir es va inaugurar a la Seu Universitària Ciutat d'Alacant l'exposició [El Carxe, territori de frontera](#), dedicada a aquest [petit territori](#) de llengua catalana situat en un extrem de la regió de Múrcia. L'exposició, organitzada en ocasió del centenari de la Secció Filològica de l' [Institut d'Estudis Catalans](#), vol sadollar la curiositat de particulars i estudiosos per aquest illot lingüístic format durant el segle XIX per emigrants valencians que s'hi van establir.

L'exposició, que es pot visitar a Alacant fins el 12 de gener, va néixer arran del rodatge del film 'Orson West' de Fran Ruvira, que s'estrenarà ben aviat. Consisteix en dos apartats: l'un de destinat a donar a conèixer el Carxe des dels punts de vista geogràfic, històric, demogràfic, dialectològic, sociolingüístic i cultural, i l'altre que s'ocupa dels lingüistes que estudien aquest territori.

Després d'Alacant, l'exposició passarà per Barcelona, Mallorca i Tarragona, a més del [Pinós](#).

Sobre el Carxe, n'hi ha informació en [aquest bloc](#), en [aquest compte de Facebook](#), en [aquest vídeo](#) i en [aquest àlbum fotogràfic](#).

3 desembre 2011

Una notícia de VilaWeb.cat

Edició GENERAL

<http://www.vilaweb.cat>

[Enllaç permanent](#)

LLENGUA CATALANA

El territori catalanoparlant del Carxe revifa als mitjans

L'enclavament catalanoparlant compta amb una població de 744 habitants

06/12/2011 Llengua

El català al Carxe, situat a la Comunitat Autònoma de Múrcia, un petit territori fronterer amb el País Valencià, no està reconegut oficialment pel govern murcià ni emparada per cap disposició legal específica. Hi viuen 744 persones, segons el cens del 2010, encara que en la dècada dels cinquanta van arribar a ser-ne més de 2.000.

Els habitants del Carxe constitueixen un poc conegut enclavament catalanoparlant que té el seu origen en un important moviment migratori que es va produir en la darrer part del segle XIX, procedent de la comarca del Vinalopó Mitjà.

La setmana passada es va inaugurar a la Seu Universitària Ciutat d'Alacant l'exposició **El Carxe, territori de frontera**, dedicada a aquest petit territori de llengua catalana situat en un extrem de la regió de Múrcia. L'exposició, organitzada en ocasió del centenari de la Secció Filològica de l'**Institut d'Estudis Catalans**, vol sadollar la curiositat de particulars i estudiosos per aquest illot lingüístic format durant el segle XIX per emigrants valencians que s'hi van establir.

Se n'han fet ressò la notícia de Vilaweb.cat **Alacant inaugura una exposició dedicada al Carxe** i les notícies de dilluns d'El Punt **El català de Múrcia** i **El Carxe, territori de frontera**.